

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

**Onderwijsinspectie**

Hendrik Consciencegebouw  
Koning Albert II-laan 15  
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be  
www.onderwijsinspectie.be

---

## Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Basisschool te HOEGAARDEN

---

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 13524

Instelling Gemeentelijke Basisschool

Directeur Kristof VANCAUDENBERG

Adres Doelstraat 76 - 3320 HOEGAARDEN

Telefoon 016-76.87.87

Fax 016-76.87.89

E-mail gbsdirectie@skynet.be

Website www.gbshoegaarden.eu

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Hoegaarden

Adres Gemeenteplein 1 - 3320 HOEGAARDEN

Scholengemeenschap Haspengouwse scholengemeenschap

Adres Vinnestraat 45 - 3440 HALLE-BOOIENHOVEN

CLB CLB N-Brussel

Adres Technologiestraat 1 - 1082 SINT-AGATHA-BERCHEM

Dagen van het doorlichtingsbezoek 14-11-2016, 15-11-2016, 17-11-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 17-11-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 01-12-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Mieke DEVLIEGER

Teamleden Stefan PASTURE, Bettina NAUDTS

## INHOUDSTAFEL

|                                                                                                   |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| INLEIDING.....                                                                                    | 3  |
| 1 SAMENVATTING .....                                                                              | 5  |
| 2 DOORLICHTINGSFOCUS .....                                                                        | 7  |
| 2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus .....                                                   | 7  |
| 2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus .....                          | 7  |
| 3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING? .....                                         | 8  |
| 3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden? .....                                         | 8  |
| 3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen? .....                                     | 8  |
| 3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands .....                                                        | 8  |
| 3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming .....                                                  | 8  |
| 3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en Kleuteronderwijs: Nederlands.....                   | 8  |
| 3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands .....                                                         | 12 |
| 3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming .....                                                   | 15 |
| 3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?..... | 18 |
| 3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....                                | 18 |
| 3.2 Respecteert de school de overige reglementering? .....                                        | 19 |
| 4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT? .....                                                     | 21 |
| 4.1 Deskundigheidsbevordering .....                                                               | 21 |
| 4.2 Leerbegeleiding.....                                                                          | 22 |
| 5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL .....                                                             | 26 |
| 6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL .....                                                         | 29 |
| 6.1 Wat doet de school goed? .....                                                                | 29 |
| 6.2 Wat kan de school verbeteren? .....                                                           | 29 |
| 6.3 Wat moet de school verbeteren? .....                                                          | 30 |
| 7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN .....                                               | 31 |
| 8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....                                                 | 31 |

## INLEIDING

### De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
  2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
  3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

### Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be).

### Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
  - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen  
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.  
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
    - ♦ het onderwijsaanbod
    - ♦ de uitrusting
    - ♦ de evaluatiepraktijk
    - ♦ de leerbegeleiding.
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
  - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
  - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

### **Het advies**

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

### **Tot slot**

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

[www.onderwijsinspectie.be](http://www.onderwijsinspectie.be) en [www.doorlichtingsverslagen.be](http://www.doorlichtingsverslagen.be)

# 1 **SAMENVATTING**

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de gemeentelijke basisschool in Hoegaarden. Deze school heeft drie vestigingsplaatsen. In het centrum van de gemeente gaat het om een kleuter- en lagere afdeling met de klassen van de eerste en tweede graad en om een lagere afdeling met die van de derde graad. Daarnaast is er ook een kleuterafdeling met graadklassen in de deelgemeente Outgaarden. Vooral in de laatstgenoemde vestiging is de instroom van tweetalige en Franstalige kinderen van over de taalgrens groot. De schoolpopulatie weerspiegelt verder de sociale samenstelling van de buurt. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Op basis van het vooronderzoek van 7 november 2016 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens de doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor Nederlands en muzische vorming de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het schoolteam om voor dezelfde leergebieden de eindtermen te bereiken. Ze peilde ook naar de kwaliteit van de deskundigheidsbevordering, de leerbegeleiding en het algemeen beleid. Ten slotte onderzocht ze een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, de veiligheid en de hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat de resultaten van Nederlands en muzische vorming in beide afdelingen voldoen aan de verwachtingen van de overheid.

De kleuteronderwijzers geven het onderwijsaanbod voor het leergebied Nederlands en muzische vorming doelgericht en samenhangend vorm. Ze bieden de kleuters gevarieerde thema's aan die nauw aansluiten op hun leefwereld. Met tal van taalstimulerende materialen en methodieken, een sterke werking rond leesmotivatie en leesplezier en een systematische verrijking van de hoeken per thema bieden de kleuteronderwijzers de kleuters veel kansen om actief en passief hun taal te ontwikkelen. De kleuteronderwijzers doorlopen een leerproces om gericht woordenschat te selecteren en op een functionele manier aan te bieden aan de kleuters. Doorheen de dag geven de kleuteronderwijzers gevarieerde muzische impulsen aan de kleuters. Daarbij hebben ze niet steeds aandacht voor het evenwicht tussen de verschillende domeinen. Vooral het domein media kent nog groeipotentieel. De kleuteronderwijzers stemmen hun didactische aanpak in stijgende mate af op de uitgangspunten van het leerplan. Het beschouwende proces waarbij kleuters reflecteren en communiceren over eigen muzische uitingen en die van anderen, komt minimaal aan bod. De kleuteronderwijzers ontwikkelden een observatieinstrument om de ontwikkeling van de kleuters in kaart te brengen. Ze zijn nog zoekende om het gebruik hiervan te optimaliseren.

Voor het leergebied Nederlands in de lagere afdeling bepaalt het onderwijsleerpakket in grote mate het onderwijsaanbod. Door het consequent en doelgericht te gebruiken, voorzien de onderwijzers een graduele en samenhangende opbouw van de leerinhouden. Binnen lesactiviteiten integreren ze meerdere domeinen, vaardigheden en strategieën. Spelling en taalbeschouwing bieden ze geïsoleerd en kennisgericht aan. De onderwijzers zorgen voor een leesrijk klas- en schoolklimaat met structurele aandacht voor leesmotivatie en leesplezier. De luister- en spreekkansen voor de leerlingen hebben nog groeimogelijkheden op het vlak van interactiebevorderende werkvormen. De onderwijzers hebben de evaluatie en ondersteuning vooral voor spelling en technisch lezen goed uitgebouwd. Voor spreken, luisteren en creatief schrijven gebeurt dit minder.

Via het volgen van een nascholingstraject plannen en bewaken de onderwijzers het evenwicht en de volledigheid van het muzisch aanbod stapsgewijs. Ze zijn vertrouwd met de visie en krachtlijnen van het leerplan en doorlopen een leerproces om dit op de klasvloer te realiseren. De leerlingen krijgen voldoende stimulansen om hun talenten in de verschillende muzische domeinen te verkennen. De doelgerichte evaluatie van muzische vorming staat nog in de kinderschoenen.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de processen in de focus maakt duidelijk dat de deskundigheidsbevordering doelgericht gebeurt. De directeur stuurt de schoolontwikkeling aan door de teamgerichte nascholingsinitiatieven te koppelen aan de schoolprioriteiten. De aandacht voor het doelgericht werken vanuit de leerplannen is gegroeid vanuit impulsen van het beleidsteam tijdens gezamenlijke overlegmomenten. Met functioneringsgesprekken en gerichte klasbezoeken zorgt de directeur voor gerichte druk om gemaakte afspraken na te komen en verbeterprocessen tot op de klasvloer te implementeren. De teamleden vertrouwen op de directeur om hen aan te sturen om nodige verbeteringen aan te brengen op klas- en schoolniveau.

De leerbegeleiding gebeurt minder doelgericht. Het schoolteam heeft een uitvoerig uitgeschreven zorgvisie met krachtlijnen en afspraken maar deze bevat geen operationele doelen. Het schoolteam wendt de zorglestijden niet geïntegreerd aan. De zorgleerkrachten werken vooral klasextern met een doorgaans vast groepje leerlingen die op basis van socio-economische kenmerken, eerder dan op basis van leernoden, zijn geselecteerd. Het schoolteam heeft nochtans een zicht op de specifieke noden van kinderen. De zorgleerkrachten zijn structureel aan de klassen toegewezen maar werken ook vraaggestuurd. Uit de zorgformulieren blijkt dat de meeste teamleden weinig vaardig zijn in het formuleren van een specifieke en heldere hulpvraag. De (kleuter)onderwijzers vermelden zelden wat ze reeds zelf aan ondersteuning bij problemen geboden hebben. Bij kindbesprekingen worden de afspraken voor zorgleerkrachten, externen en ouders vastgelegd, maar niet de aanpak door de klasleerkrachten. De kwaliteit van de eerstelijnszorg is erg leerkrachtafhankelijk. Het schoolteam onderzoekt in beperkte mate de effectiviteit van de leerbegeleiding. Vooral het beleidsteam volgt regelmatig nascholingen rond zorg.

Het algemeen beleid van de school is krachtig. De directeur is een sterke leider die het schoolteam aanstuurt en ondersteunt. Hij geeft met de steun van het kernteam het onderwijskundig beleid gefaseerd en duurzaam vorm. Hij bevordert de gezamenlijke doelgerichtheid en de visieontwikkeling op belangrijke onderwijskundige processen en principes. De toepassing ervan in de praktijk is wisselend van kwaliteit. Het schoolteam heeft geen debatacultuur waarin de teamleden kritisch nadenken over onderwijskundige processen en didactische aanpak. Alle teamleden zijn niettemin tevreden met de manier waarop het leiderschap functioneert en voelen zich betrokken bij de besluitvorming en de verbeterprocessen. Het beleidsteam gebruikt verschillende soorten outputgegevens om de onderwijskwaliteit in vraag te stellen en om de schoolwerking te verbeteren.

Het inspectieteam deliberaert de tekorten voor de naleving van de regelgeving in verband met het beleidscontract of –plan met het centrum voor leerlingenbegeleiding en het nascholingsplan. Ze vertrouwt op de beleidskracht van de school om deze tekorten weg te werken en plant hiervoor dan ook geen opvolgingscontrole. Het inspectieteam sluit deze doorlichting af met een gunstig advies voor het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen, de overige erkenningsvoorwaarden, de regelgeving en de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

## **2 DOORLICHTINGSFOCUS**

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

### **2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus**

#### **Kleuteronderwijs - Leergebieden**

Nederlands  
muzische vorming

#### **Lager onderwijs - Leergebieden**

Nederlands  
muzische vorming

### **2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus**

#### **Personeel - Professionalisering**

Deskundigheidsbevordering

#### **Onderwijs - Begeleiding**

Leerbegeleiding

### 3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

#### 3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

##### 3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

##### 3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

###### Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers zorgen voor een doelgericht, gevarieerd en evenwichtig onderwijsaanbod. Met tal van taalstimulerende middelen en methodieken, een sterke werking rond boeken en een systematische hoekenverrijking per thema realiseren ze een krachtige taalleeromgeving voor de kleuters.

##### 3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

###### Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers geven doorheen de schooldag gevarieerde muzische impulsen aan de kleuters. Ze stemmen hun didactische aanpak in stijgende mate af op de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen.

##### 3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en Kleuteronderwijs: Nederlands

|                                  |                                                                              |
|----------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Curriculum</b>                | De kleuteronderwijzers zijn vertrouwd met de uitgangspunten en inhouden van  |
| <b>Onderwijsaanbod</b>           | de leerplannen in de focus en met de taalbeleidsvisie van de school. Ze      |
| <i>Referentiekader</i>           | verwijzen in de planningsdocumenten naar een koepelgebonden                  |
| <i>Planning</i>                  | referentiekader. Per weekthema bepalen ze een tot twee dominante doelen.     |
| <i>Evenwichtig en volledig</i>   | Voor het onthaal, de zelfsturing en het aanbod in enkele vaste hoeken hebben |
| <i>Samenhang</i>                 | ze doelenlijsten opgesteld. Elke kleuteronderwijzer bewaakt voor zijn        |
| <i>Brede harmonische vorming</i> | leeftijdsgroep het leer- en ervaringsaanbod.                                 |
| <i>Actief leren</i>              |                                                                              |

Voor de gezamenlijke thema's spreekt het kleuterteam af hoe ze het aanbod op de verschillende leeftijdsgroepen kan afstemmen. Dit zorgt voor een goede verticale samenhang. De kleuteronderwijzers werken hun planning uit op het niveau van begeleide activiteiten en op het niveau van verrijkte hoeken. Een afspraak hierbij is dat het hoekenaanbod wekelijks zoveel als mogelijk gespreid is over de verschillende leergebieden. Naast de traditionele thema's gebonden aan de jaarkring werken de kleuteronderwijzers meerdere frisse en prikkelende thema's uit die aansluiten bij de behoeften en belangstelling van de kleuters. Per jaar werken ze ook een tot meer thema's uit die de kleuters zelf aanbrengen of die aansluiten bij hun momentane interesses. Door dit alles realiseren de kleuteronderwijzers binnen de thema's en themaoverschrijdend een evenwichtig en samenhangend aanbod.



Het kleuterteam volgde in het recente verleden meerdere navormingen in het kader van het schooleigen taalbeleid. Dit gebeurde met de ondersteuning van de pedagogische begeleidingsdienst. De kleuteronderwijzers kregen veel achtergrond en praktische handvatten rond taalstimulering bij kleuters. Tijdens een nascholingsmoment ontwikkelden ze een heleboel materialen zoals vertelschorten, -dobbelstenen, -doosjes, een miniklankkast. Ze integreren dit aanbod in specifieke activiteiten en hoeken en vullen het verder aan met onder meer het gebruik van klaspoppen, taalspelletjes en een systematische verrijking van meerdere hoeken bij de aangeboden thema's. Door op een dergelijke manier intentioneel aan luister- en spreekvaardigheid te werken, slagen ze erin om een krachtige taalleeromgeving te creëren waarbinnen kleuters voldoende uitdagingen en stimulansen krijgen tot actief en passief taalgebruik. Een aantal kleuteronderwijzers hanteren ook zelf een interactieve begeleidingsstijl waarbij ze via gerichte interventies op natuurlijke en wederkerige wijze met de kleuters in dialoog gaan en doelgerichte interactiekansen tussen kleuters onderling uitlokken en ondersteunen.

Het kleuterteam schoolde zich ook bij rond woordenschatonderwijs. Dit resulteerde in afspraken over een gradueel opgebouwde en na te streven woordenschat voor de verschillende thema's. Ook hiervoor ontwikkelde het kleuterteam een resem aan praktische materialen zoals versjesboeken met picto's, receptenboekjes, woordkapstokken, vertelpuzzels. De kleuteronderwijzers doorlopen een leerproces om hiermee functioneel aan de slag te gaan binnen de klaswerking. Momenteel primeert in de meeste klassen bij de woordselectie de themataal op de instructie- en schooltaal. Veel kleuteronderwijzers besteden ook nog evenveel tijd aan het louter benoemen van de geselecteerde woorden als aan het gericht aanbrengen ervan in verschillende natuurlijke en functionele contexten.

Werken aan leesmotivatie en leesplezier is een prominent thema binnen het taalbeleid. Het kleuterteam besteedt hieraan gerichte aandacht. Alle klassen hebben een uitnodigende boekenhoek met een ruim, gevarieerd en eigentijds boekenaanbod die de kleuters zelf mogen hanteren. In de boekenhoeken liggen ook zelfgemaakte materialen en boekjes met (familie)foto's van de kleuters die voor een verhoogde betrokkenheid en interactie zorgen. Voorleesmomenten met (groot)ouders en kinderen van de lagere school breiden de ervaringen van de kleuters met boeken uit.

De meeste onderwijzers roosteren 'vrij lezen' en interactief voorlezen structureel in het lessenrooster in. Dit kan zowel in de klas zelf als op de leesplek die het schoolteam in de schoolgebouwen geïnstalleerd heeft. Met verteltafels, -tassen, -koffers en andere methodieken en materialen, stimuleren de kleuteronderwijzers het verhaalbegrip van de kleuters.

Naargelang de beginsituatie van de kleuters geven de kleuteronderwijzers ook op andere manieren structureel aandacht aan ontluikende geletterdheid. Via het werken met gradueel opgebouwde stappenplannen en opdrachtkaarten ervaren de kleuters de communicatieve waarde van geschreven of gedrukt materiaal. Ze ontwikkelen met het gebruik van de miniklankkast op een speelse manier hun fonemisch en fonologisch bewustzijn. Vanuit de natuurlijke schrijfontwikkeling en vanuit experimenteren met materialen en bewegingen zetten ze stappen in hun ontluikende schrijfvaardigheid. De meeste kleuteronderwijzers bieden werkblaadjes bewust beperkt aan in hoeveelheid.

De (kleuter)onderwijzers van de derde kleuterklas en het eerste leerjaar bereiden de overstap tussen beide afdelingen voor. Ze organiseren een aantal drempelverlagende activiteiten op leerlingniveau en zorgen voor gelijkgerichtheid in aspecten van klasinrichting. Met een thema- of verteltafel wordt het woordenschatonderwijs doorgetrokken naar de lagere afdeling.

Uit de analyse van de planningsdocumenten en de gesprekken blijkt dat meerdere kleuteronderwijzers weinig oog hebben voor een evenwichtige benadering van alle domeinen van muzische vorming. In alle klassen ligt het accent op het domein beeld. Er zijn afspraken over materialen, vormgevingen en technieken voor de verschillende leeftijdsgroepen. In alle klassen is een variatie van twee- en driedimensioneel werk van de kleuters te zien, in meerdere klassen ook groepswerken. De meeste kleuteronderwijzers verbinden de domeinen muziek, bewegingsexpressie en drama door te bewegen op liedjes en versjes te dramatiseren. Voor muziek beperken meerdere kleuteronderwijzers zich hiertoe. Voor bewegingsexpressie ligt het accent op bewegingstussendoortjes. Er zijn geen formele afspraken en er is geen communicatie over dit domein met de leerkracht lichamelijke opvoeding. De invulling van het domein drama is breder. Ondersteunende middelen zoals een thematische verkleedhoek en verteltafel zijn in de meeste klassen op permanente basis aanwezig. De meeste kleuteronderwijzers zijn zoekende om binnen het domein media activiteiten op kleutermaat aan te bieden.

Een krachtige invulling van het muzisch proces gebeurt leerkracht- en activiteitafhankelijk. Meerdere kleuteronderwijzers besteden bij de start van een muzische activiteit gericht aandacht aan allerhande impressies om kleuters vorm te laten geven aan eigen gevoelens, fantasieën en ideeën. Een aantal kleuteronderwijzers hebben moeite om los te komen van muzisch-creatieve realisaties naar model. Het beschouwende proces waarbij kleuters kwaliteitsvol reflecteren en communiceren over eigen muzische uitingen en die van anderen, komt bij de meeste kleuteronderwijzers minimaal aan bod.

De kleuteronderwijzers voorzien doelgericht leeruitstappen in aansluiting bij het thema. De kleuters wonen daarnaast jaarlijks minstens één culturele voorstelling bij. De kleuteronderwijzers brengen thema's soms klasoverschrijdend aan via dramatisch spel. Wekelijks spelen ze klasoverschrijdend met de parallelklas of de aansluitende leeftijdsgroep poppenkast. Het schoolteam vult feesten en een jaarlijks project gedeeltelijk klasdoorbrekend en muzisch in. Al deze initiatieven zorgen ervoor dat de kleuters levensechte ervaringskansen kunnen opdoen die hun talige en muzische ontwikkeling verder stimuleren.

**Onderwijsorganisatie**  
*Klasmanagement*  
*Onderwijstijd*

Het klasmanagement bevordert in de verschillende klassen de ontwikkelingskansen van de kleuters. De kleuteronderwijzers besteden aandacht aan de ontwikkeling van de zelfsturing. Ze geven de kleuters voldoende kansen om actief te leren en zelf verantwoordelijkheid op te nemen om taken uit te voeren.

De kleuteronderwijzers roosteren dagelijks ruim onderwijstijd in voor de gewoontevorming. Tijdens deze momenten is de boekenhoek bewust vrij toegankelijk voor de kleuters. In de namiddag is er in de meerderheid van de klassen vrij spel. Deze onderwijstijd wordt leerkrachtafhankelijk in meerdere of mindere mate doelgericht ingevuld met gerichte interactie-impulsen, observaties en begeleiding van individuele kleuters en groepjes van kleuters.

**Materieel beheer**  
**Uitrusting**  
*Ontwikkelingsmaterialen*  
*Leermiddelen*

Het kleuterteam beschikt over voldoende gradueel opgebouwde ontwikkelings- en spelmaterialen en een ruim assortiment aan knutsel- en verbruiksmaterialen. De taalstimulerende materialen die de kleuteronderwijzers tijdens een pedagogische studiedag hebben aangemaakt, zijn in alle klassen prominent aanwezig.

Meerdere klassen ogen druk en onoverzichtelijk door een opstapeling van materialen die niet dagdagelijks gebruikt worden.

Het team van de kleuterafdeling maakte afspraken rond symbolen, pictogrammen en hoekaanduidingen. De uitwerking is overzichtelijk en verzorgd, maar leerkrachtafhankelijk zijn er nog verschillen in een consequente toepassing ervan.

**Evaluatie**  
**Evaluatiepraktijk**  
*Evenwichtig en representatief*  
*Kindvolgsysteem*  
*Leerlingvolgsysteem*  
*Gericht op bijsturing*

Het kleuterteam hanteert geen genormeerde testen om de kleuters te evalueren. Met ondersteuning van de pedagogische begeleidingsdienst werkte het kleuterteam een eigen observatielijst uit. Daarbij selecteerden de kleuteronderwijzers per leeftijd een aantal doelen die ze bewust nastreven op het vlak van onder andere Nederlands, wiskundige initiatie, sociale vaardigheden en werkhouding. Ter voorbereiding van het multidisciplinair overleg vullen de kleuteronderwijzers onderdelen van deze observatielijst in voor kleuters die het wat moeilijker hebben. Daarnaast noteren de kleuteronderwijzers eigen observaties in een schrift. De afstemming tussen het aanbod, de observatie en de evaluatie heeft nog groeikansen zodat het kleuterteam nog meer en beter handvatten krijgt om gericht in te spelen op het ontwikkelingsniveau en de specifieke ondersteuningsbehoeften van de kleuters.

De kleuteronderwijzers selecteren niet op dezelfde systematische manier doelen voor de gerichte observatie van muzische vorming. Deze observatie gebeurt nu eerder intuïtief, algemeen of voor geïsoleerde aspecten van vooral het domein beeld.

**Begeleiding**  
**Leerbegeleiding**  
*Beeldvorming*  
*Zorg*

De observatielijst voor Nederlands biedt een vrij volledig beeld van de kleuter voor dit leergebied. Voor de anders-, meertalige en taalzwakkere kleuters brengen de meeste kleuteronderwijzers de vaardigheden en competenties redelijk systematisch in kaart en hebben ze de gewoonte om hun leerbegeleiding hierop af te stemmen. Het risico bestaat echter dat ze een aantal specifieke taaldoelen/-noden over het hoofd zien door dit bij de andere kleuters niet te doen.

Het ontbreken van observatiegegevens voor muzische vorming zorgt voor een onvolledige beeldvorming van de kleuter. Tijdens het multidisciplinair overleg bespreken de teamleden zelden aspecten van de ontwikkeling van de kleuter met betrekking tot muzische vorming.

Het welbevinden en de betrokkenheid van de kleuters staan bij de leerbegeleiding voorop. In alle klassen zorgen de kleuteronderwijzers voor een veilig klasklimaat waarin de kleuters zich zowel op talig als op muzisch gebied vrij kunnen uiten. Ze nemen hun rol als eerstelijnszorgverstreker op door extra ondersteuning te voorzien voor groepjes van kleuters en individuele kleuters. Daarnaast bieden zorgleerkrachten op vaste momenten in de week klasinterne en –externe ondersteuning aan de kleuters met extra taalnoden. De kwaliteit van de klasinterne differentiatie in het onderwijsaanbod en van preventieve en remediërende maatregelen voor kleuters met extra taalnoden is wisselend en leerkrachtafhankelijk.

#### 3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

##### **Voldoet**

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. De onderwijzers bieden vanuit een onderwijsleerpakket een doelgericht onderwijsaanbod aan waarin de verschillende domeinen van het leergebied vertegenwoordigd zijn. Het team van de lagere afdeling realiseert een leesrijk klas- en schoolklimaat met gerichte aandacht voor leesmotivatie en leesplezier.

**Curriculum**  
**Onderwijsaanbod**  
*Referentiekader*  
*Planning*  
*Evenwichtig en volledig*  
*Samenhang*  
*Brede harmonische vorming*  
*Actief leren*

Uit de beschikbare evaluatieresultaten blijkt dat de leerlingen de vooropgestelde leerplandoelen in voldoende mate bereiken.

De onderwijzers gebruiken een onderwijsleerpakket als richtinggevend referentiekader voor de planning en de realisatie van het onderwijsaanbod. Ze voorzien een vrij evenwichtig en volledig aanbod voor Nederlands. De onderwijzers volgen consequent het onderwijsleerpakket en gaan op een bewuste manier om met eventuele aanpassingen die ze erin aanbrengen. Dit zorgt voor een verticale samenhang doorheen de leerjaren.

De meeste onderwijzers zorgen voor een samenhang met de leergebieden muzische vorming, mens en maatschappij en wetenschappen en techniek. Nog niet alle onderwijzers maken hiervoor een doelgerichte koppeling met leerplandoelen Nederlands. Leerkrachtafhankelijk worden ook een aantal leergebiedoverschrijdende eindtermen van leren leren, sociale vaardigheden en informatie- en communicatietechnologie (ICT) in activiteiten Nederlands geïntegreerd.

Binnen lesactiviteiten komen meerdere domeinen en vaardigheden aan bod. Schrijf-, lees-, luister- en spreekstrategieën krijgen daarbinnen hun plaats. Dit zorgt voor een goede horizontale samenhang.

De onderwijzers gebruiken een apart onderwijsleerpakket voor spelling en meerdere onderwijzers maken bijkomend materiaal voor taalbeschouwing en spelling. Deze onderdelen van het leergebied pakken ze grotendeels geïsoleerd en kennisgericht aan. Functionele taalbeschouwing waarbij leerlingen conform het leerplan via concrete taalgebruikssituaties leren reflecteren en inzicht krijgen in taal als systeem en in taal als maatschappelijk fenomeen heeft nog ruime groeikansen. Binnen het aanbod voor het domein schrijven primeert het spellingonderwijs op het creatief schrijfproces. In sommige leerjaren omvat spelling meer dan een vierde van de onderwijstijd voor het leergebied. Het team van de lagere afdeling heeft hierover nog niet kritisch gereflecteerd.

Het schoolteam zorgt voor een leesrijk klas- en schoolklimaat. Werken aan leesmotivatie en leesplezier is een prominent thema binnen het taalbeleid. Verschillende waardevolle initiatieven komen hieruit voort. De onderwijzers hebben de boekenhoek sterk uitgewerkt met aandacht voor het kiezen van en reageren op boeken door de leerlingen. Meerdere onderwijzers gebruiken hiertoe methodieken die de betrokkenheid van de leerlingen verhogen en hun interactie bevorderen. De meeste onderwijzers roosteren vrij lezen en voorlezen structureel in het lessenrooster in. Dit kan zowel in de klas zelf als op de leesplekken die het schoolteam in de schoolgebouwen geïnstalleerd heeft. Andere initiatieven binnen het leesonderwijs zijn voorlezen door (groot)ouders aan de leerlingen, door de leerlingen aan de kleuters, een auteurslezing, een boekenbeurs.

De onderwijzers creëren overwegend een positief en veilig klasklimaat waarin leerlingen de nodige spreekdurf aan de dag leggen. De leerlingen oefenen hun spreek- en luistervaardigheid in verschillende taalgebruikssituaties vanuit het onderwijsleerpakket. In meerdere klassen bieden kringgesprekken en actualiteitsonderwerpen de leerlingen intentioneel bijkomende spreek- en luisterkansen. Het aanbod aan doelgericht spreken en luisteren heeft nog groeimogelijkheden. In meerdere klassen hanteren onderwijzers een eerder sturende leerkrachtenstijl waarbij de leerlingen slechts in mindere mate aan het woord komen.

|                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Onderwijsorganisatie</b><br><i>Onderwijstijd</i>                                                                                                                          | <p>Conform de taalbeleidsvisie van de school besteedt het team van de lagere afdeling meer lestijden aan het leergebied Nederlands dan voorzien in de richtlijnen van de onderwijskoepel. De onderwijzers gebruiken hiervoor grotendeels de vrije ruimte die ze krijgen binnen het lestijdenpakket. Het leesonderwijs krijgt een structurele plaats in het lessenrooster door de leesplek op een vast tijdstip in de week in te roosteren voor de verschillende leerjaren. Ook tijdens de middagpauzes kunnen leerlingen op de leesplekken terecht.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Materieel beheer</b><br><b>Uitrusting</b><br><i>Ontwikkelingsmaterialen</i><br><i>Leermiddelen</i>                                                                        | <p>De school beschikt over de nodige leermiddelen en didactische materialen om de onderwijsdoelstellingen in de praktijk te realiseren. De onderwijzers zetten af en toe multimedia en ICT-gebruik in, onder andere via het digitaal leerplatform dat bij het onderwijsleerpakket hoort. Dit doen ze om betrokkenheid bij de leerlingen te creëren, zelfstandige werkvormen mogelijk te maken of de werkelijkheid in de klas binnen te brengen. Daarnaast zetten ze ook digitale middelen en programma's in ter ondersteuning bij leerstoornissen.</p> <p>De schoolleiding heeft middelen geïnvesteerd in een eigentijds en gevarieerd boekenaanbod voor alle klassen en voor de leesplekken. Dit boekenaanbod wordt aangevuld met een regelmatig wisselend aanbod uit de gemeentelijke bibliotheek. De leerlingen kunnen zowel titels ontlenden uit het onderwijsleerpakket en titels die aansluiten bij de inhoudelijke thema's als andere titels. In de meeste klassen is de boekenhoek aantrekkelijk ingericht met een uitnodigende presentatie van de boeken.</p> <p>In alle klassen zijn methodegebonden en eigen gemaakte wandplaten als talige referentiekaders voor Nederlands aanwezig. Ze bieden visuele ondersteuning voor spelling, taalsystematiek of taalleerstrategieën. De onderwijzers hebben ook aandacht voor de visualisering van generieke werkhoudings- of leerstrategieën. Het team van de lagere afdeling heeft weinig afspraken over de strategische plaats en inzet van deze referentiekaders. In meerdere klassen zijn de klaswanden zo overladen dat de meerwaarde voor de leerlingen in het kader van leren leren onduidelijk is.</p> |
| <b>Evaluatie</b><br><b>Evaluatiepraktijk</b><br><i>Evenwichtig en representatief</i><br><i>Kindvolgsysteem</i><br><i>Leerlingvolgsysteem</i><br><i>Gericht op bijsturing</i> | <p>De evaluatie van de verschillende domeinen van het leergebied gebeurt op basis van verschillende soorten toetsen: de toetsen uit de onderwijsleerpakketten, genormeerde toetsen voor technisch lezen, paralleltoetsen en de centrale toetsen van de eigen onderwijskoepel voor de leerlingen van het zesde leerjaar. Meerdere onderwijzers maken bijkomende toetsen voor elementen van taalsystematiek. Voor spelling en technisch lezen brengt het team van de lagere afdeling de vorderingen longitudinaal in kaart in het leerlingvolgsysteem. Via een analyse van de resultaten volgen de onderwijzers de vooruitgang of stagnatie van de leerlingen op dit vlak goed op en ondernemen ze leerkrachtafhankelijk gepaste acties op klasniveau of op het niveau van individuele leerlingen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |

Het overwicht aan spellingtoetsen maakt de evaluatie van de leerlingen voor het leergebied Nederlands onevenwichtig. Het team van de lagere afdeling evalueert de mondelinge vaardigheden en creatief schrijven minder frequent. De onderwijzers hebben op die manier een minder goed zicht op de taalontwikkeling van de leerlingen voor deze vaardigheden. Dit staat een doeltreffende afstemming van het aanbod en de ondersteuning op hun beheersingsniveau in de weg.

Het schoolteam kent nog een groeimarge om zijn evaluatiepraktijk af te stemmen op de krachtlijnen uit de leerplannen. Enkele onderwijzers geven aanzetten tot peer-, zelf- en procesgerichte evaluatie maar verder zijn dergelijke alternatieve evaluatievormen weinig ingeburgerd.

De onevenwichtige evaluatie van de verschillende domeinen van het leergebied weerspiegelt zich in de rapporteringspraktijk.

**Begeleiding**  
**Leerbegeleiding**  
*Beeldvorming*  
*Zorg*

Zoals blijkt uit de evaluatiepraktijk is de beeldvorming van de leerlingen niet evenwichtig. Het schoolteam heeft vooral voor de eerder technische taalvaardigheden een goed zicht op de ontwikkelingsevolutie van de leerlingen. Daardoor spitst ook de preventie en remediëring zich sterk toe op deze technische vaardigheden. Daarnaast gaat er ook aandacht naar zorgacties rond begrijpend lezen. Zorgacties ten aanzien van de andere vaardigheden komen veel minder voor.

De kwaliteit van de preventieve basiszorg en de verhoogde zorg en van de klasinterne differentiatie is erg leerkrachtafhankelijk. Differentiatie in tempo, hoeveelheid en instructie zijn het meest ingeburgerd. Meerdere onderwijzers worstelen nog met elementen van klasmanagement om flexibel en doelgericht in te kunnen spelen op noden van individuele of groepjes leerlingen. Daarnaast missen meerdere onderwijzers actuele inzichten in taalverwervingsprocessen en omgaan met meertaligheid, waardoor ze minder adequaat omgaan met de specifieke noden van taalzwakke, anders- en meertalige leerlingen.

### 3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

#### Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor muzische vorming in voldoende mate. De onderwijzers doen inspanningen om een vrij evenwichtig onderwijsaanbod voor de verschillende domeinen te realiseren. De verscheidenheid in het aanbod en de werkvormen geven leerlingen voldoende kansen voor zelfexpressie en verruimen hun vaardigheden. De school zet in op cultuureducatie en doet hiervoor geregeld een beroep op externen.

**Curriculum**  
**Onderwijsaanbod**  
*Referentiekader*  
*Planning*  
*Evenwichtig en volledig*  
*Samenhang*  
*Brede harmonische vorming*  
*Actief leren*

Muzische vorming behoort tot één van de schoolprioriteiten. In samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst zette het beleidsteam een traject uit. Dit is nog in volle afhandeling. Via meerdere studiedagen, personeelsvergaderingen en klasbezoeken zet het beleidsteam maximaal in op competentieverhoging.



Sinds vorig schooljaar doet het beleidsteam een poging om het onderwijsaanbod te inventariseren volgens de domeinen van het leerplan. Met deze inventarisatie wil het enerzijds hiaten in het onderwijsaanbod in kaart brengen en anderzijds nagaan in welke mate er voldoende variatie is in materialen en werkvormen. Een grondige bijsturing was nog niet aan de orde. De onderwijzers kunnen geen verticale leerlijn voorleggen. Ze zijn vooral op de hoogte van elkaars aanbod binnen de graden.

Voor een aantal onderwijzers is het leerplan momenteel al in sterke mate het referentiekader voor de planning en de bewaking van het onderwijsaanbod. De onderwijzers kregen recent koepelgeen instrumenten aangereikt om een beter zicht te krijgen op een evenwichtig en volledig aanbod, maar het gebruik hiervan is leerkrachtafhankelijk. De onderwijzers werken voor beweging, muziek en drama aan de hand van een standaardfiche een aantal van hun lessen uit. De directeur volgt dit op. Tevens gebruiken de onderwijzers sinds dit schooljaar een onderwijsleerpakket om ideeën uit te putten.

De analyse van de dagplanningen toont aan dat de meeste onderwijzers een aanbod voorzien voor de verschillende domeinen van het leerplan.

Het aanbod richt zich op kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes maar in een aantal klassen is er geen evenwichtige verdeling tussen de domeinen. Daarnaast krijgen ook motivatie, welbevinden en durf een centrale plaats binnen bepaalde activiteiten. De aandacht voor een kwaliteitsvolle reflectie op het proces en het product (beschouwen) komt minder expliciet naar voor.

Er gaat veel aandacht naar het domein beeld. Het beschikbare leerlingenwerk toont aan dat de leerlingen met gevarieerde en motiverende opdrachten ruime kansen krijgen om op een creatieve wijze om te gaan met allerlei technieken en materialen. Hoewel alle onderwijzers kennis hebben van de visie van het leerplan en van de uitgangspunten van de eindtermen is de realisatie hiervan op de klasvloer nog erg leerkrachtafhankelijk.

In enkele klasgroepen springt de geïntegreerde benadering van verschillende domeinen in het oog. Sommige onderwijzers zijn echte experts in het organiseren van muzische activiteiten en realiseren een horizontale samenhang met tevens aandacht voor het leergebiedoverstijgende thema sociale vaardigheden.

Documentenanalyse toont aan dat het domein media bijkomende aandacht verdient. Het team is hiervan op de hoogte en plant de nodige bijstellingen. Een aantal onderwijzers voorzien bewegingsexpressie meestal eerder als tussendoortje dan wel doelgericht en als volwaardige activiteit.

Vele onderwijzers benutten voluit de mogelijkheden om de horizontale samenhang met andere leergebieden te bewerkstelligen. In een aantal klassen is het verband tussen muzische vorming, Nederlands en wereldoriëntatie sterk aanwezig.



In de school is er ruimte voor de organisatie van klasdoorbrekende activiteiten of projecten waarbij een beroep wordt gedaan op culturele instanties of op de aanwezige expertise bij ouders. In het verleden nam de school deel aan een project van de Stedelijke Academie waarbij op leerkrachtniveau een uitwisseling plaatsvond tussen de school en de Academie.

#### **Onderwijsorganisatie**

*Onderwijstijd*

De onderwijzers voorzien eerder minimaal een aantal lestijden voor muzische vorming volgens de richtlijnen van de eigen onderwijskoepel. Daarnaast maken ze wel gebruik van de suggesties in het onderwijsleerpakket Nederlands om een bijkomende invulling te geven aan muzische vorming. Sommige onderwijzers integreren muzische opdrachten binnen hoekenwerk.

#### **Materieel beheer**

**Uitrusting**

*Ontwikkelingsmaterialen*

*Leermiddelen*

Het ruime assortiment aan materialen maakt de realisatie van de leerplandoelen binnen de verschillende domeinen mogelijk. De onderwijzers zetten moderne mediavormen die visuele ondersteuning kunnen bieden soms te beperkt in als input voor muzische impressies. Een aantal muziekinstrumenten zijn in een vestigingsplaats niet beschikbaar.

#### **Evaluatie**

**Evaluatiepraktijk**

*Evenwichtig en representatief*

*Kindvolgsysteem*

*Leerlingvolgsysteem*

*Gericht op bijsturing*

Op schoolniveau zijn geen expliciete afspraken om de muzische competenties van de leerlingen te evalueren. Voorlopig ontbreekt een evaluatie van de verschillende domeinen conform de visie van het leerplan. Duidelijke criteria om muzische competenties of verworven vaardigheden van leerlingen in kaart te brengen, zijn niet voorhanden. Het is ook niet de gewoonte om de evaluatie af te stemmen op vooraf vastgelegde doelen.

#### **Rapporteringspraktijk**

*Interne en externe*

*communicatie*

*Evenwichtig en volledig*

Het ontbreken van afspraken rond de evaluatie van muzische vorming weerspiegelt zich in de rapporteringspraktijk. Het huidige rapport geeft de ouders weinig zicht op de muzische kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes van hun kind. De onderwijzers voorzien een punt op het rapport en positioneren dit punt ten opzichte van de andere kinderen van de klas. Meerdere onderwijzers betreuren dat de rapportering haaks staat op de visie van het leerplan.

#### **Begeleiding**

**Leerbegeleiding**

*Beeldvorming*

*Zorg*

Het leerlingenvolgsysteem bevat weinig informatie over de talenten of muzische vorderingen van een leerling. Tijdens het multidisciplinair overleg of de overgangsgesprekken komen de muzische talenten van de leerlingen occasioneel ter sprake.

Tijdens de schooldoorlichting was het inspectieteam getuige van een overwegend veilige en geborgen klassfeer met veel aandacht voor bemoediging en ondersteuning door de onderwijzers. Hierdoor namen de leerlingen actief deel aan de activiteiten en durfden ze zich expressief te uiten.

**Deskundigheidsbevordering**  
*Interne expertise*  
*Nascholingen*

Het beleidsteam werkte een traject uit om de kwaliteit van muzische vorming verder te optimaliseren. Hiervoor doet en wil ze in de toekomst verder een beroep doen op externe partners.

In de school is er heel wat muzische expertise aanwezig. Vestigingsafhankelijk wordt de interne expertise benut om in andere dan de eigen klas een specifiek domein aan te bieden. Meerdere onderwijzers slagen erin om een brede en creatieve uitwerking aan muzische vorming te geven. Voorlopig worden deze voorbeelden van goede praktijk nog weinig gedeeld met andere collega's.

### 3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De school krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Omwille van de recente realisatie van oplossingen en de aandacht voor proactieve acties, vertrouwt de onderwijsinspectie op het beleidsvoerend vermogen van de school om een aantal tekorten weg te werken op niveau van de veiligheid en de gezondheid.

### 3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

| Onderzochte erkenningsvoorwaarde                                                                                                                                        |      |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)                                                                      | ja   |
| Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)        | ja   |
| Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°) | neen |
| Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)                                                   | ja   |

### 3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

| Onderzochte regelgeving                                                                                                                                                                                                                                                                                         |    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)</b>                                                                                                                                                                                                | ja |
| • geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen                                                                                                                                                                          | ja |
| • de bijdrageregeling                                                                                                                                                                                                                                                                                           | ja |
| • de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal                                                 | ja |
| • het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school                                                                                                                       | ja |
| • informatie over extra-murosactiviteiten                                                                                                                                                                                                                                                                       | ja |
| • de afspraken in verband met het rookverbod                                                                                                                                                                                                                                                                    | ja |
| • het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure voor de definitieve uitsluiting, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen | ja |
| • de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure                                                                                                                                                                                                            | ja |
| • bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis                                                                                                                                                                                                                                                     | ja |
| • de afspraken in verband met onderwijs aan huis                                                                                                                                                                                                                                                                | ja |
| • richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen                                                                                                                                                                                                                                                              | ja |
| • afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten                                                                                                                                                                                                                                 | ja |
| • de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld                                                                                                                                                                                                       | ja |
| • de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien                                  | ja |
| <b>Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)</b>                                                                                                                                                                                                                           | ja |
| <b>Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)</b>                                                                                                                                                                                                 | ja |
| • de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt                                                                                                                                                                   | ja |
| • de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen                                                                                                                                                                                                                                 | ja |
| • de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert                                                                                                                                                                                                                 | ja |
| • de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs                                                                                                                              | ja |
| • de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen                                                                                                                                                           | ja |

|                                                                                                                                                                                 |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)</b>                                                     | ja |
| <b>Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)</b> | ja |
| <b>Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)</b>                    | ja |
| <b>Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)</b>                         | ja |
| <b>Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)</b>     | ja |
| <b>Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)</b>                                                                                        | ja |

## 4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

### 4.1 Deskundigheidsbevordering

**Doelgerichtheid** De directeur stuurt de professionalisering vooral aan vanuit teamgerichte nascholingen op schoolniveau. Deze navormingen koppelt hij ontwikkelingsgericht aan de schoolprioriteiten. Bij het bepalen en uitwerken van de schoolprioriteiten houdt hij rekening met noden en wensen van teamleden.

De directeur stelt jaarlijks een nascholingsplan op. Dit document bestaat uit een opsomming van reeds uitgevoerde en geplande nascholingsinitiatieven. Daarmee komt de school niet tegemoet aan de verwachtingen van de overheid.

**Ondersteuning** Teamleden krijgen ruim kansen om individuele nascholingen te volgen. Ze worden via mail op de hoogte gehouden van het nascholingsaanbod. De verantwoordelijkheid voor het participeren aan nascholingen ligt bij de teamleden zelf. De directeur stuurt teamleden weinig of niet aan om individuele nascholingen te volgen die aansluiten bij hun persoonlijke noden. Een overzicht van de individueel gevolgde nascholingen van de laatste jaren toont aan dat teamleden weinig externe nascholingen volgen.

De leden van het beleidsteam (directeur, zorgcoördinator en beleidsondersteuner) participeren geregeld aan diverse nascholingen. Ze wenden de opgedane kennis aan om de teamgerichte nascholingen invulling te geven. Tijdens pedagogische studiedagen en teamvergaderingen ondersteunen ze de teamleden in implementatie- en vernieuwingsprocessen. Hierbij doen ze vaak een beroep op externe nascholingsdiensten en op de pedagogische begeleidingsdienst van het eigen net.

Met functioneringsgesprekken en gerichte klasbezoeken zorgt de directeur voor gerichte druk om gemaakte afspraken na te komen en verbeterprocessen tot op de klasvloer te implementeren. Het maakt ook dat hij een goed inzicht heeft in de capaciteiten en werkpunten van zijn teamleden. Hij maakt hiervan nog weinig gebruik om gerichte impulsen te geven voor het volgen van individuele nascholingen door alle (kleuter)onderwijzers. Ook de zorgcoördinator coacht de leden van het zorgteam op systematische wijze.

Momenteel is de taalbeleidsgroep de enige onderwijskundige werkgroep. Deze werkgroep slaagt erin om heel wat pedagogische initiatieven aan te sturen.

Enkele onderwijzers delen hun expertise door hun talenten in te zetten in andere klassen. Voor de meeste teamleden is het echter nog geen gewoonte om de interne expertise met elkaar te delen. Collegiale consultatie gebeurt hoofdzakelijk met de collega's van de parallelklas. Hospiteren en intervisie behoren niet tot de schoolcultuur.

|                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|-----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doeltreffendheid</b>           | <p>De directeur richt zijn beleid sterk op het creëren van een professionele sfeer binnen het team. De aandacht voor het doelgericht werken vanuit de leerplannen is gegroeid vanuit impulsen van het beleidsteam tijdens het teamoverleg.</p> <p>Ondanks de vele waardevolle en stimulerende professionaliseringsinitiatieven implementeren enkele leerkrachten de beoogde vernieuwingen niet in hun dagelijkse klaspraktijk. Dit hypothekeert de gelijkgerichte werking.</p> |
| <b>Ontwikkeling</b>               | <p>Een groot aantal teamleden rekenen op de directeur om het geboden onderwijs kritisch te beoordelen. Ze vertrouwen erop dat hij het team aanstuurt om de nodige verbeteringen aan te brengen. Meerdere leerkrachten staan open voor vernieuwing en zijn bereid om nieuwe inzichten in hun klaspraktijk te integreren.</p>                                                                                                                                                    |
| <b>Inbreuk(en) op regelgeving</b> | <p>De school dient jaarlijks over een goedgekeurd nascholingsplan te beschikken (kwaliteitsdecreet van 08.05.2009 - art. 8).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

## 4.2 Leerbegeleiding

|                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Doelgerichtheid</b> | <p>Het schoolteam heeft een uitvoerig uitgeschreven visie met krachtlijnen en afspraken die het zorgbeleid gestalte geven. 'Het zorgbeleid moet ervoor zorgen dat er voortdurend afstemming wordt gezocht tussen het pedagogisch-didactische aanbod en de behoeften van leerlingen.' Vanuit een krachtige leeromgeving willen de teamleden tegemoet komen aan de noden van elk kind en inzetten op differentiatie. Het schoolteam draagt het welbevinden en de betrokkenheid van de kinderen hoog in het vaandel. De teamleden streven naar een systematische en brede opvolging van de kinderen waarbij er naast het cognitieve, ook aandacht is voor de sociale relaties in de klasgroep.</p> |
|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Het schoolwerkplan en de zorgvisie belichten het zorgcontinuüm, dat de leerbegeleiding structureert in vier niveaus. Ze zijn veeleer strategisch opgezet, geven een inventaris van wat op elk niveau gebeurt maar het zorgteam expliciteert dit niet in operationele doelen. Naast achtergronden bij het zorgbeleid beschrijft het zorgteam ook het organisatorische zoals onder andere voor de werkwijze van het MDO (multidisciplinair overleg), het huistakenbeleid, de zorgbibliotheek en curriculumdifferentiatie.

De school wendt de SES-lestijden (socio-economische status) niet geïntegreerd aan. Zorgleerkrachten geven zowel klasintern maar vooral klasextern ondersteuning, voornamelijk voor spelling en begrijpend lezen. De groepssamenstelling gebeurt in eerste instantie op basis van de informatie die het beleid ter beschikking stelt over de opleiding van de moeder en de thuistaal. Meerdere onderwijzers betreuren dit uitgangspunt en ervaren het als stigmatiserend voor deze leerlingengroep.

In de school heerst een cultuur waarin veel verwacht wordt van de ondersteuning van de kinderen door de ouders, ongeacht hun draagkracht.

**Ondersteuning** Het schoolbeleid neemt structurele maatregelen om de leerbegeleiding van de leerlingen te organiseren. Ze brengt haar zorgstructuur op een duidelijke en overzichtelijke wijze in kaart. Het team kent het zorgcontinuüm. De klasleerkracht is de eerste verantwoordelijke in de preventieve basiszorg, maar kan een beroep doen op de zorgleerkracht. De zorgleerkrachten staan elk in voor een bepaald niveau en ondersteunen zowel de klasleerkracht als de kinderen. De zorgcoördinator is het aanspreekpunt op schoolniveau, neemt een aantal coördinerende taken op zich en begeleidt bepaalde processen.

De ondersteuning is structureel maar ook vraaggestuurd. De klasleerkrachten kunnen een zorgmelding indienen en vragen interventies voor een individueel kind of een groepje kinderen. Soms ontstaan enkele tussenkomsten om het kind weer te laten aansluiten bij de klasgroep, soms is het probleem hardnekkiger en volgt er een MDO.

De meeste teamleden zijn niet vaardig genoeg in het formuleren van een specifieke en heldere hulpvraag. Hoewel het aanvraagformulier alle noodzakelijke elementen aanreikt, ontbreken fundamentele gegevens. De (kleuter)onderwijzers vermelden zelden wat ze reeds zelf toegepast hebben om problemen te verhelpen.

Tijdens een kindbespreking zoeken de betrokkenen naar oplossingen om de kinderen beter vooruit te helpen. De afspraken voor zorgleerkrachten, externen en de ouders worden formeel vastgelegd, maar niet wat betreft de aanpak door de klasleerkracht. In het stappenplan staat hun rol zelden expliciet beschreven. Afgbakende doelen op middellange termijn en concrete afspraken over het hulpverleningstraject ontbreken. Deze zouden nochtans de doelgerichtheid en de effectiviteit van het handelingsgericht werken kunnen verhogen. Voor maatregelen in functie van de leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften leggen klasleerkrachten, de directie, de zorgcoördinator, een CLB-medewerker en de ouders schriftelijk al de gemaakte afspraken vast.

De teamleden vinden de MDO's zinvol en ervaren een bijzondere ondersteuning van de zorgcoördinator. Sommige teamleden geven aan dat de verhoogde zorg door de zorgleerkrachten geregeld wegvalt.

De school heeft zicht op de specifieke noden van kinderen. Door formele en informele overlegmomenten, overgangsgesprekken en de gegevens uit het KVS/LVS (kind- en leerlingvolgsysteem) en het kinddossier, kennen de (kleuter)onderwijzers de beginsituatie van de kinderen. De kleuterleidsters zijn zoekende om de beeldvorming over de vorderingen van de kleuters met hun evaluatieinstrument te optimaliseren.

Erg leerkrachtafhankelijk gebruiken (kleuter)onderwijzers diverse werkvormen om hun leerlingen te motiveren en te stimuleren. Ze hanteren observaties, toetsen, genormeerde tests en foutenanalyses als basis om te differentiëren en te remediëren. De meesten maken gebruik van de differentiatiemogelijkheden die de leerpakketten bieden. Het schoolteam kent het belang van preventieve zorg. Het hoeken- of contractwerk speelt in een aantal klassen een belangrijke rol om oefeningen of ondersteuning op maat aan te reiken. ICT-toepassingen of specifieke hulpmiddelen worden ingezet voor kinderen met leerproblemen.

**Doeltreffendheid** Het schoolteam onderzoekt in beperkte mate de doeltreffendheid van de leerbegeleiding. Dit is veelal beperkt tot de opvolging van de zorgleerkrachten.

Daarnaast doet het schoolteam in mindere mate een analyse van de eerstelijnszorg. De kwaliteit van de eerstelijnszorg is erg leerkrachtafhankelijk. Een aantal (kleuter)onderwijzers slagen er voortreffelijk in om onderwijs op maat van het kind te bieden, daar waar anderen nog aan het begin van een ontwikkelingstraject staan. Het beleidsteam is zich bewust van een aantal 'blinde vlekken' in de doeltreffendheid op klasniveau en tracht hieraan met wisselend succes te werken.

Na de KVS/LVS-tests worden de resultaten geanalyseerd op kind- en klasniveau. In welke mate de conclusies op klasniveau besproken worden en ook leiden tot gerichte bijstellingen, is niet altijd duidelijk.

Het zorgbeleid digitaliseert momenteel het volgsysteem wat de functionaliteit ervan zal verhogen gezien nu veel informatie erg versnipperd voorhanden is. De klasleerkrachten beschikken bijvoorbeeld niet over de papieren zorgdossiers van de kinderen in hun klas.

Er is een beperkte afstemming tussen de zorgleerkrachten, de zorgcoördinator en de klasleerkrachten gezien de zorgleerkrachten niet aanwezig zijn op het MDO.

De leerlingenobservaties bevatten soms subjectieve beoordelingen en in deze gevallen minder een beschrijving van de waarneembare gedragingen.



**Ontwikkeling** De directeur en het zorgteam participeren frequent aan specifieke bijscholingen. De meeste klasleerkrachten zijn bereid om zich op vlak van leerbegeleiding verder te ontwikkelen maar nemen weinig of geen initiatieven om individuele navormingen te volgen over zorg.

Het team investeerde in vormingen in samenwerking met de pedagogische begeleidingsdienst over hoeken- en contractwerk om het onderwijs op maat te optimaliseren.

De school beschikt over praktijkgerichte bronnen en programma's om te remediëren. Ze heeft ook een orthotheek met achtergrondinformatie in verband met ontwikkelings- en leerproblemen. Teamleden die geconfronteerd worden met een bepaalde problematiek, zijn bereid om zich daarin te verdiepen.

## 5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** Er is een stabiel en sterk leiderschap in de school aanwezig dat op een grote waardering en tevredenheid van het schoolteam kan rekenen. De huidige directeur bracht rust en structuur binnen het team na een turbulente periode van onenigheid tussen groepen personeelsleden en directiewissels. Hij geeft duidelijk richting en vorm aan de schoolwerking, daarin ondersteund door een vast kernteam met een beleidsondersteuner en de zorgcoördinator. Met een transparante en formele mandatering kunnen zij binnen hun opdracht en volgens hun specifieke expertise op een efficiënte en doelgerichte wijze werken. De directeur prioriteert de werkpunten van de school vanuit verschillende invalshoeken en waakt erover om deze gefaseerd aan te pakken. Hij is steeds bereikbaar, streeft een open communicatie na, voert een transparant beleid, stimuleert, ondersteunt en heeft oog voor professionele samenwerking. Het schoolteam waardeert dat hij zowel oog heeft voor de onderwijskundige als voor de persoonlijke draagkracht van teamleden. Daardoor toont het schoolteam een grote inzet voor de schoolwerking.
- Visieontwikkeling** Het leiderschap is bevorderlijk voor de opbouw van de gezamenlijke doelgerichtheid en gelijkgerichtheid binnen het schoolteam. Het uitgebreide schoolwerkplan stuurt de schoolwerking aan op het vlak van het onderwijsinhoudelijk aanbod en de didactische aanpak. Bij de realisatie en optimalisatie van de prioritaire doelen, heeft de directeur aandacht voor visieontwikkeling, vaak met een aanzet vanuit de pedagogische begeleidingsdienst. Het kernteam ontwikkelde een visietekst voor het zorgbeleid. De taalbeleidswerkgroep deed hetzelfde voor het taalbeleid. Daarnaast zijn ook meer impliciete visies aanwezig die verwerkt zijn in de vele schoolafspraken. De teamleden kennen deze visies maar de realisatie ervan in de praktijk is leerkrachtafhankelijk.
- Besluitvorming** De directeur zet samen met het beleidsteam de lijnen uit en geeft de teamleden de mogelijkheid om te participeren aan de besluitvorming. Het voornaamste forum hiervoor is de personeelsvergadering. De directeur zorgt voor een transparante schriftelijke communicatie en informatiedoorstroming voorafgaand aan personeelsvergaderingen zodat er voldoende ruimte is voor inhoudelijke discussie en inbreng van de teamleden op het moment zelf. Het schoolteam benut deze mogelijkheid tot participatie weinig tot niet maar voelt zich comfortabel en betrokken bij de manier waarop de besluitvorming verloopt. Alle teamleden nemen taken op binnen werkgroepen waaraan ze door de directeur zijn toegewezen. Deze werkgroepen verrichten vooral organisatorisch werk. De teams van de kleuter- en de lagere afdeling zitten geregeld apart om onderwerpen afdelingsspecifiek vorm te geven. Het overleg tussen parallelleerkrachten en tussen de klassen in de kleutervestigingsplaats is goed uitgebouwd.

- Kwaliteitszorg** Het beleidsteam heeft aandacht voor kwaliteitszorg, zowel op kind-, klas- en schoolniveau. Het verzamelt en analyseert gericht een breed scala aan verschillende soorten outputgegevens van leerlingen, teamleden en ouders om aspecten van de schoolwerking te verbeteren. Dit leidt tot werkpunten en aanpak voor het hele schoolteam. Het beleidsteam formuleert dit nog beperkt in de vorm van concreet evalueerbare operationele doelen. Daardoor gebeurt de opvolging en bijsturing niet altijd even doeltreffend.
- De teamleden zelf hebben minder een traditie om in groep zelfkritisch te reflecteren over analyses van het eigen aanbod en het pedagogisch-didactisch handelen. Er zijn kwalitatieve verschillen in de manier waarop verbeteracties hun ingang vinden op de klasvloer.
- De analyse van outputgegevens resulteerde in een aantal verbeteracties. De acties rond leesplezier en leesmotivatie, de speelkoffers voor de speeltijden, de optimalisatie van de leergebieden mens en maatschappij, wetenschappen en techniek en muzische vorming zijn enkele voorbeelden hiervan.
- Talenbeleid** Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen.
- De leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen.
- Het klasmanagement is in mindere mate erop gericht om leerlingen met talige noden voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. Het schoolteam kan de interactie met taalzwakke en anderstalige kinderen optimaliseren.
- De leerkrachten hanteren leerkrachtafhankelijk in de verschillende leergebieden werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen.
- De leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden in mindere mate taken aan die zowel de zwakkere als de sterke leerlingen voldoende kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen. De leerkrachten houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden in mindere mate rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen.
- Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.
- GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt.
- De school heeft weinig zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties echter niet vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen.
- De schoolorganisatie zorgt er in beperkte mate voor dat het team doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. De acties (op leerling-, leraren- en schoolniveau) die het schoolteam uitwerkt, vertrekken niet van vooropgestelde doelen.
- Het schoolteam heeft in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van een beperkt aantal teamleden (beperkt tot het leiderschap, de zorgcoördinator, het zorgteam) met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.

**Deliberatie** Het inspectieteam vertrouwt op de beleidskracht van de school om in de toekomst een correcte invulling te geven aan het geformuleerde tekort in de erkenningsvoorwaarde om in het beleidscontract of beleidsplan met het centrum voor leerlingenbegeleiding de vereiste bepalingen op te nemen. Daarnaast vertrouwt het inspectieteam er op dat de school over een jaarlijks goedgekeurd nascholingsplan zal beschikken.

## 6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

### 6.1 Wat doet de school goed?

#### Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Met tal van taalstimulerende materialen en methodieken en een systematische verrijking van de hoeken per thema bieden de kleuteronderwijzers de kleuters veel kansen om actief en passief hun taal te ontwikkelen.
- De (kleuter)onderwijzers realiseren een leesrijk klas- en schoolklimaat, met veel aandacht voor leesplezier en leesmotivatie.
- De (kleuter)onderwijzers zijn goed vertrouwd met de visie en uitgangspunten van het leerplan muzische vorming.

#### Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De directeur stuurt de schoolontwikkeling aan door teamgerichte nascholingsinitiatieven te koppelen aan schoolprioriteiten.
- De directeur zorgt met functioneringsgesprekken en klasbezoeken voor gerichte druk om gemaakte afspraken na te komen en verbeterprocessen tot op de klasvloer te implementeren.
- Alle teamleden ervaren de ondersteuning door de zorgcoördinator als een meerwaarde.

#### Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur kiest voor een transparant, empathisch en ondersteunend leiderschap.
- De directeur geeft met de steun van het beleidsteam het onderwijskundig beleid gefaseerd en duurzaam vorm.
- De directeur bevordert de gezamenlijke doelgerichtheid en de visieontwikkeling op belangrijke onderwijskundige processen en principes.

### 6.2 Wat kan de school verbeteren?

#### Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen binnen het woordenschatonderwijs het evenwicht bewaken tussen thema-, school- en instructietaal en meer functionele contexten creëren voor het gebruik ervan.
- De onderwijzers kunnen hun aanpak van spelling en taalbeschouwing meer in lijn brengen met de krachtlijnen van het leerplan en de uitgangspunten van de eindtermen.
- De onderwijzers kunnen de doelgerichte interactie met de leerlingen en tussen de leerlingen onderling verhogen via een uitbreiding van activerende werkvormen en methodieken in alle onderdelen van de klaswerking.
- De (kleuter)onderwijzers kunnen het evenwicht in het doelgericht aanbod van de verschillende domeinen van muzische vorming optimaliseren.
- De (kleuter)onderwijzers kunnen de krachtlijnen van de leerplannen en uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen of de eindtermen beter weerspiegelen in de verschillende facetten van hun klaswerking voor muzische vorming.
- De (kleuter)onderwijzers kunnen werk maken van een objectieve en doelgerichte evaluatie van de muzische ontwikkeling van de kleuters en de leerlingen.

#### **Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen**

- De directeur kan de teamleden meer stimuleren tot het volgen van individuele nascholingen op basis van specifieke noden.
- De directeur kan de aanwezige expertise gericht aanwenden om teamleden op een strategische manier te ondersteunen en om het draagvlak te verbreden bij ontwikkelingsprocessen.
- Het schoolteam kan de SES-lestijden geïntegreerd aanwenden.
- Het schoolteam kan kritisch nadenken over de rol van ouders in het zorgbeleid.
- Het zorgteam kan de teamleden coachen in het verder ontplooien van een doelgerichte en hedendaagse eerste- en tweedelijnsondersteuning.

#### **Wat betreft het algemeen beleid**

- Het beleidsteam kan de leerbegeleiding en de implementatie van verbeterprocessen versterken door consequent operationele en concreet evalueerbare doelen te stellen.
- De directeur kan een aantal (kleuter)onderwijzers verder opvolgen zodat vernieuwingsprocessen in alle klassen gerealiseerd worden.

### **6.3 Wat moet de school verbeteren?**

#### **Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- De school moet beschikken over een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen (decreet bao – art. 62,10°).
- De school moet jaarlijks over een goedgekeurd nascholingsplan beschikken (kwaliteitsdecreet van 08.05.2009 – art.8).

## 7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

### **GUNSTIG**

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

## 8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

| Namens het inspectieteam                                          | Voor kennisname namens het bestuur           |
|-------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------|
|                                                                   |                                              |
| <b>Mieke DEVLIEGER</b><br>de inspecteur-verslaggever              | <b>Kristof VANCAUDENBERG</b><br>de directeur |
| Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school |                                              |